

Lesformulier

titel les	MB LES 1 SPREEKVAARDIGHEID - STEMPROJECTIE
onderwerp/thema	KRING & VIERING – Vloeiend en verstaanbaar spreken
kunstdiscipline(s)	Theater - Drama
vaardigheden	Samenwerken: luistert naar anderen, houdt zich aan de afspraken Maken: leert samen of alleen al spelend uitdrukking te geven aan volume Reflecteren: verwoordt eigen ervaring tot stemgebruik
doelen(en)	De leerling kan: Iedereen in de ruimte bereiken op een verstaanbare heldere toon (Stemprojectie) Tekst uit het hoofd leren en een ontmoeting spelen, waarbij ze van het begin tot het eind verstaanbaar zijn
werkvorm(en)	Teksttoneel
presentatievorm	Op 20 meter afstand van het publiek
duur van les(senreeks)	45 - 60 minuten - les 1 van 3
benodigheden	Verhaal 'Het Bulderbos' - zie bijlage Raadselachtig briefje met tekst: Ik ben niet van hier Ik kom van ver Ik wil je graag ontmoeten. Morgenoctend bij zonsopkomst onder deze reusachtige eik Ik ben er! Jij ook?
voorbereiding	Maken rekwisiet: raadselachtig briefje met wat aarde-vegen (zie bijlage) Groot speelvlak creëren in de klas

Lesopbouw

ORIËNTATIEFASE
Voorkennis ophalen en
associëren

7 minuten

Besprek klassikaal: welke soorten stemvolume ken je allemaal?
Verzamel er zoveel mogelijk, schrijf op het bord.

Laat de leerlingen voorbeelden geven van een situatie waarin je

- Fluistert
- Mompelt
- Buldert
- Spreekt
- Babbelt
- Stottert
- Schreeuwt

> Leerkracht leest verhaal 'Het Bulderbos' - zie bijlage

ONDERZOEKSFASE
Improviseren en oefenen

10 minuten

DEEL 1: Onderzoek 6 stemvolumes

Fluisteren, mompelen, bulderen, praten, stotteren.

Laat alle leerlingen gelijktijdig de stemvolumes onderzoeken door in groepjes van 5 – 6 leerlingen, ontmoetingen tussen dieren in de verschillende bossen (fluisterbos, praatbos, stotterbos) te spelen. Vooraf geeft de leerkracht aan in welk bos de dieren zijn. Enkel het bij het bos horende stemvolume, oefenen de leerlingen van het wakker worden tot het gedag zeggen na de ontmoeting.

Maak groepjes van 5 - 6 leerlingen.

Leerlingen bepalen zelf welk bosdier ze spelen.

Leerlingen luisteren (steeds) eerst naar je vertelling* en spelen daarna de ontmoeting uit.

Reflecteer alleen op volume.

Stel de norm dat je overtuigd wil zijn van het bos geluid.

Waan ik me ècht in het [.....]bos?

Zit er geen Stottertakje of Fluisterstruikje in het Bulderbos?

**“De dieren worden wakker op een mooie zonnige ochtend in het bos, het gras is nog nat, het hele bos glinstert, de dieren kijken hun ogen uit.”
De dieren gaan op pad in het [fluister]bos. Er vindt een korte ontmoeting plaats.*

We gaan nu onderzoeken hoe dit klinkt in het [mompel/bulder/praat/stotter]bos.

8 minuten

DEEL 2: Oefenen met vaste tekst en stemprojectie.

Leerkracht legt op verschillende plekken in de ruimte een raadselachtig briefje neer met de tekst:

Ik ben niet van hier
Ik kom van ver
Ik wil je graag ontmoeten.
Morgenochtend
bij zonsopkomst
onder deze reusachtige eik
Ik ben er! Jij ook?

Kies 6 leerlingen uit die oefenen, de andere leerlingen observeren/zijn publiek. Benoem in welk bos de 6 dieren zijn, de dieren vinden een raadselachtig briefje en lezen het op die bosmanier voor.

Geef leerlingen vooraf mee: *“we oefenen stemvolume en verstaanbaarheid. Daarom zijn we vanaf nu alleen nog in het bulderbos. Het kan zo zijn dat 2 dieren tegelijkertijd de brief vinden en voorlezen, dat mag. Ik wil dat je op 20 meter afstand nog met gemak te verstaan bent.”*

Herhaal oefening totdat elke leerling als speler aan de beurt is geweest.

UITVOERINGSFASE

*Toepassen, delen van
(tussen)resultaten*

20 minuten

Stemprojectie OPDRACHT: bereid met je groepje de spelsituatie voor: dieren vinden een raadselachtig briefje in het bulderbos, lezen die en bepalen welk dier morgenochtend bij zonsopgang bij de eik durft te staan.

- > Verdeel de tekst van het briefje, wie zegt welke zin? Leer dit uit je hoofd. Tijdens de presentatie straks mag je het tekstbriefje er niet bij houden, dan ligt er een lege brief, je moet doen alsof.
- > Bedenk en spreek af hoe de scène afloopt.
- > Zorg dat iedereen van het begin tot het eind verstaanbaar is.
- > De scène mag maximaal 3 minuten duren.

Jullie hebben nu 5 minuten voorbereidingstijd.

Presentatie:

Maak een publieksofstelling op 20 meter afstand van het speelveld.
Leerkracht legt (lege) brief klaar in het speelveld.
Elk groepje presenteert.

Reflectie:

Wie was er op 20 meter afstand verstaanbaar?
Waaraan merk je dat iemand z'n tekst echt goed kent?

EVALUATIEFASE

*Het bewust worden en
verwoorden van wat geleerd
is, het creëren van ruimte om
te groeien en het formuleren
van nieuwe leervragen*

5 minuten

Evaluatie gehele les

Wat heb je ontdekt over jouw stem?
Welke stem kende je al?
Welke is nieuw?
Welke wil je nóg meer oefenen?